حاجیان- معاون پژوهشی وزیر علوم اعلام کرد: بر اساس اصلاحات آیین نامه اجرایی قانون اختصاص یک درصد اعتبارات دستگاه ها به پژوهش؛ طرح های پژوهشی باید برون سپاری شود. د کتر وحید احمدی افزود: بر این اساس، دستگاه ها ملزم هستند درصدی از این اعتبارات را طی قرارداد هایی با دانشگاه ها و مراکز پژوهشی هزینه کنند. به عبارتی طرح های پژوهشی با امضای قرارداد هایی با مراکز پژوهشی و دانشگاه های وابسته به وزارت علوم و بهداشت برون سپاری شود.

طرح های پژوهشی دستگاه ها باید برون سپاری شود

بودجه‌ای به نام پژوهش به کام دستگاه‌های اجرایی!

دستگاه‌ها سال گذشته ۹۷ درصد بودجه پژوهش را صرف پرداخت حقوق کارکنان کردند

زهرا حاجیان
hajian@khorasannews.com

این واقعیت تلخ که بودجه پژوهش در ایران طی سال های گذشته عملا هیچ رشدی نداشته و در عین حال، ناچیز بودن سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی؛ موضوعی است که اغلب صاحب نظران و مسئولان حوزه های مختلف بر آن اذعان دارند. در سال های گذشته راهکارهای مختلفی برای افزایش سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی از سوی دولت ها و مجلس اندیشیده شده؛ اما به دلیل نبود مدیریت کارآمد و ضمانت های اجرایی قوی، این راهکارها نیز نتوانسته است به افزایش سهم تحقیق و پژوهش از تولید ناخالص داخلی منجر شود. اختصاص سهمی از درآمدهای دستگاه ها و شرکت های دولتی به پژوهش از جمله این راهکارهاست.

راهکاری که طی سال های مختلفی که از اجرای آن می گذرد هیچگاه در راستای بهبود وضعیت پژوهشی کشور، موثر واقع نشده و نحوه اجرای این قانون از سوی دستگاه های اجرایی همواره مورد انتقاد صاحبنظران و کارشناسان بوده است. تا جایی که معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم نیز با انتقاد از عملکرد پژوهشی دستگاه های اجرایی در سال ۹۴ از اختصاص سهم بسیار ناچیز بودجه توسط دستگاه های اجرایی به پژوهش خبر می دهد. به گفته دکتر وحید احمدی، در حالی که طبق گزارش های ارسالی، عملکرد پژوهشی دستگاه ها در سال ۹۴ حدود ۴۷۰۰ میلیارد تومان اعلام شده است متاسفانه بررسی ها نشان می دهد که سهم قابل توجهی از این اعتبارات صرف امور داخلی دستگاه ها شده است.

او می گوید: طبق گزارشی که به دست مان رسیده، از کل اعتبارات چیزی در حدود ۴۲ درصد به حقوق پژوهشگران و مستخدمان دستگاه ها اختصاص پیدا کرده و ۱۳ درصد آن نیز صرف حقوق ثابت پژوهشگران دستگاه های اجرایی شده است و در مجموع حدود ۵۵ درصد از این اعتبارات صرف هزینه های جاری و پرسنلی شده و صرفا ۳ درصد صرف انجام قرارداد های پژوهشی با دانشگاه ها شده است. احمدی با بیان این که سازمان برنامه و بودجه باید با تدابیری که در نظر می گیرد از تکرار این موضوع جلوگیری کند، تصریح می کند: سازوکاری که ما به سازمان برنامه و بودجه پیشنهاد کرده ایم آن است که این سازمان در زمان تخصیص اعتبارات به دستگاه ها، به گزارش شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری در مورد عملکرد دستگاه ها در خصوص هزینه کرد پژوهشی توجه داشته باشد و این موضوع را به عنوان یکی از ملاک های تخصیص اعتبار به دستگاه های مشمول این قانون قرار دهد. به گفته معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، در سال های گذشته سهم تحقیقات در GDP همواره رو به افول بوده است.

وی می گوید: ما هرچه از پژوهش صحبت کنیم، اما سرمایه گذاری لازم در این زمینه انجام نشود بدیهی است که خروجی مناسبی را نیز در حوزه پژوهش شاهد نخواهیم بود. به اعتقاد وی، دستیابی به رتبه اول در منطقه و رتبه های برتر جهانی در زمینه تولید علم نباید ملاک قرار گیرد بلکه تا زمانی که زیرساخت ها و تجهیزات و یا اعتبارات لازم در حوزه پژوهش و فناوری فراهم نباشد و سهم تحقیقات و R&D در GDP محقق نشود، به هیچ یک از اهداف ترسیم شده در حوزه پژوهش و فناوری دست پیدا نخواهیم کرد و همه برنامه ها و تصمیمات در حد حرف باقی می ماند.

■ قانون چه می‌گوید؟

اختصاص سهمی از درآمدهای دستگاه ها و شرکت های دولتی به پژوهش به عنوان یک بند قانونی از سال ها پیش با هدف افزایش حجم بودجه پژوهشی کشور و به دنبال آن افزایش سهم اعتبارات پژوهشی از تولید ناخالص داخلی پا به قانون بودجه سالانه گذاشته است به طوری که اولین بار در قانون بودجه سال ۱۳۸۶، دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه مکلف به اختصاص یک درصد و مجاز به اختصاص حداکثر ۴ درصد اعتبارات هزینه ای خود به منظور انجام امور پژوهشی شدند.

در قانون بودجه سال ۱۳۸۹ نیز مشابه این موضوع به شکل دیگری مطرح شد به نحوی که در جزء «ط» از بند «۲» ماده واحده این قانون به کلیه دستگاه های اجرایی اجازه داده شد تا ۲ درصد از اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای خود را برای انجام امور پژوهشی و توسعه علمی و فناوری هزینه کنند. این روند ادامه داشت تا این که در قانون بودجه سال ۱۳۹۱، کلیه دستگاه های اجرایی مکلف شدند علاوه بر اعتبارات پژوهشی که ذیل هر دستگاه منظور شده است، حداقل نیم تا ۳ درصد از اعتبارات خود را برای انجام امور پژوهشی هزینه کنند.

■ بودجه‌ای به نام پژوهش، به کام دستگاه‌های اجرایی!

اما نکته قابل تامل اینجاست که این بند قانونی تقریبا هر سال تغییر کرد و هر بار نیز به نوعی از حجم تکلیف آن کاسته شد به طوری که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ نسبت به قانون بودجه سال ۹۱، عبارت «کلیه دستگاه های اجرایی» به «کلیه شرکت های دولتی» تبدیل شد و در سال ۹۳ نیز این قانون به طور کلی در لایحه بودجه حذف شد و در سال ۹۴ نیز مطابق گزارشی که معاون پژوهشی وزیر علوم اعلام کرده، تنها ۳ درصد آن منجر به انجام و عقد قرارداد های پژوهشی بین دستگاه های اجرایی و دانشگاه ها و مراکز پژوهشی شده و قسمت اعظم آن صرف امور جاری و پرداخت حقوق و دستمزد شده است و این یعنی بودجه‌ای به نام پژوهش و به کام دستگاه‌های اجرایی!

اختصاص بودجه های تحقیق و فناوری به حقوق و دستمزد کارکنان موضوع تازه ای نیست و متاسفانه در سال های اخیر نیز این موضوع بارها تکرار شده و همواره در تنگناهای مالی اولین قربانی بودجه پژوهش بوده است. تا جایی که اوایل سال گذشته نیز وزیر علوم با انتقاد از دستگاه های اجرایی و حتی دانشگاه ها در خصوص پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان از محل بودجه های پژوهشی گفت: این فرهنگ باید نهادینه شود که بودجه های تحقیق و فناوری نباید صرف حقوق و دستمزد کارکنان شود.

■ بودجه اندک پژوهش در سال های اخیر

طبق برنامه چهارم توسعه، سهم پژوهش باید به ۲ درصد تولید ناخالص داخلی می رسید؛ اما متاسفانه این امر هیچ گاه محقق نشد و سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی در همه سال های اجرای برنامه همواره، زیر یک درصد بود. در برنامه پنجم توسعه نیز مجددا برای افزایش سهم پژوهش هدف گذاری و مقرر شد تا پایان برنامه پنجم یعنی پایان سال ۹۴، سهم پژوهش به ۳ درصد تولید ناخالص داخلی برسد. اما طی سال های اول، دوم و سوم برنامه پنجم توسعه، بودجه پژوهشی به ترتیب ۰/۴۵، ۰/۴۶ و ۰/۴۷ درصد تولید ناخالص داخلی بوده و در حال حاضر نیز به گفته معاون پژوهشی وزارت علوم، این سهم حدود ۰/۴۷ تا ۰/۴۸ درصد است.

سهمی که وزیر علوم بسیار اسفناک و نگران کننده می خواند و می گوید: هم اکنون تنها ۰/۴۷ درصد از تولید ناخالص داخلی صرف پژوهش می شود آن هم در زمینه فصل تحقیقات نه تحقیقات دانشگاهی و این به هیچ وجه مطلوب نیست. ۲۹ شهریور سال ۹۳؛ رهبر معظم انقلاب سیاست های کلی «علم و فناوری» کشور را ابلاغ کردند. ایشان در بند دوم این سیاست ها مبنی بر «بهینه سازی عملکرد و ساختار نظام آموزشی و تحقیقاتی کشور به منظور دستیابی به اهداف سند چشم انداز و شکوفایی علمی» بر «ضرورت افزایش بودجه تحقیق و پژوهش به حداقل ۴ درصد تولید ناخالص داخلی تا پایان سال ۱۴۰۴» تاکید کردند.

موضوع افزایش بودجه تحقیق و پژوهش به حداقل ۴ درصد تولید ناخالص داخلی تا پایان سال ۱۴۰۴، در حالی از سوی مقام معظم رهبری مورد تاکید قرار گرفته که بودجه پژوهش کشور هم اینک تنها حدود ۰/۷ صدم درصد تولید ناخالص داخلی (GDP) است و متاسفانه با وجود تأکیدات صریح و مکرر مقام معظم رهبری درباره ضرورت توجه به افزایش اعتبارات پژوهشی طی سنوات گذشته، بودجه پژوهش هیچ گاه به حد مطلوب و میزان تعیین شده در برنامه های توسعه ای کشور از جمله برنامه چهارم و پنجم توسعه نرسیده است. گویی عزمی برای عبور کشور از این وضعیت بحرانی و رسیدن به آنچه در اسناد بالادستی مورد تاکید قرار گرفته است، وجود ندارد.

به گفته دکتر مهراد بنیانگذار پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، متاسفانه از حدود ۱۰ سال گذشته تاکنون سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی همچنان در حد نیم درصد باقی مانده و همین موضوع باعث شده است امور تحقیقاتی کشور شدیدا تحت تاثیر قرار گیرد.

■ نگاهی به بودجه‌های پژوهشی در کشورهای مختلف

هم اکنون سهم بودجه تحقیق و توسعه از تولید ناخالص داخلی یکی از مهم ترین شاخص های تعیین کننده میزان ارتقای کیفی آموزش عالی در کشورهای جهان از یک طرف و از طرف دیگر معیار اصلی تقسیم بندی کشورها از نظر پیشرفت، تلقی می شود به نحوی که براساس این تقسیم بندی؛ اعتبارات تحقیقاتی به میزان کمتر از ۰/۵ درصد تولید ناخالص داخلی به کشورهای عقب افتاده اختصاص دارد. سهم اعتبارات تحقیقاتی بین ۰/۵ تا یک درصد تولید ناخالص داخلی برای کشورهای در حال توسعه و سهم اعتبارات تحقیقاتی بیش از ۲ درصد برای کشورهای پیشرفته است. بنابراین با ملاک قرار دادن این شاخص می توان به این مهم پی برد که متاسفانه با اختصاص تنها ۰/۴۷ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور به پژوهش اکنون ما از این حیث در بین کشورهای عقب افتاده قرار داریم. همچنین براساس آمارهای رسمی، طی سالیان اخیر، متوسط جهانی سهم بودجه پژوهش از تولید ناخالص داخلی حدود ۱/۵ درصد بوده، این در حالی است که این عدد در ژاپن و کره جنوبی ۳/۷ درصد، در سوئد ۳/۳ درصد، در آمریکا حدود ۲/۷ درصد، در تایوان ۲/۳ درصد و در فرانسه و چین حدود ۲ درصد بوده است.

از کشورهای در حال توسعه هم می توان به چنین درصدهایی در کشورهایی مانند اوکراین (۰/۸۵ درصد)، ترکیه (۰/۷ درصد)، عربستان سعودی (۰/۲۵ درصد) و پاکستان (۰/۷ درصد) اشاره کرد. البته باید به مبالغ اختصاص یافته بودجه پژوهشی در کشورهای صنعتی (با توجه به حجم بالای تولید ناخالص داخلی این کشورها) توجه کرد. این اتفاق در شرایطی است که در سال ۲۰۱۴، میزان تولید ناخالص داخلی (GDP) به ترتیب در آمریکا ۱۵/۷ تریلیون دلار، در چین ۸/۲، در ژاپن ۵/۹، در فرانسه ۲/۶، در کره جنوبی ۱/۱ و در کشورهای در حال توسعه به میلیارد دلار در ترکیه ۷۸۳، عربستان ۶۵۷ و در ایران ۴۸۲ بوده است. وضعیت نگران کننده بودجه های پژوهشی و سهم اندک پژوهش از تولید ناخالص داخلی به تازگی نیز معاونان پژوهش و فناوری دانشگاه ها و مراکز پژوهشی کشور را بر آن داشته است تا در چهل و نهمین اجلاس معاونان پژوهش و فناوری دانشگاه ها، پژوهشگاه ها، مؤسسات آموزش عالی، مراکز پژوهشی و پارک های علم و فناوری کشور که هفته گذشته برگزار شد، با صدور بیانیه ای خواستار افزایش میزان سهم پژوهش از درآمد ناخالص داخلی شوند. در این بیانیه آمده است: «در حال حاضر میزان سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی (GDP) برای توسعه علمی و فناوری کشور کافی نیست لذا تاکید می شود این موضوع مورد توجه مسئولان مرتبط در دولت و مجلس قرار گیرد و تا پایان برنامه ششم توسعه، این سهم تدریجا به ۴ درصد افزایش یابد و حداقل ۵۰ درصد آن بر اساس نظر دانشگاه ها و مراکز پژوهش و فناوری در موارد مرتبط هزینه شود.»

■ در شاخص سهم اعتبارات پژوهشی جایگاه مطلوبی نداریم

به هر حال در شرایطی که روند رو به رشد تولیدات علمی کشور در سال های اخیر در نهایت به کسب رتبه اول تولید مقالات در منطقه منجر شده و همچنین رتبه ۱۷ تولید علم جهان را برای مارقم زده است، متاسفانه در شاخص سهم اعتبارات پژوهشی از تولید ناخالص داخلی که یکی از معیارهای اصلی توسعه در کشورها محسوب می شود، به هیچ وجه از جایگاه مطلوبی برخوردار نیستیم.

در حالی که واقعیت آن است که اگر میزان بودجه تحقیق و توسعه در هر کشوری به یک درصد تولید ناخالص داخلی برسد، این کشور در ردیف کشورهای پیشرفته قرار می گیرد و مطالعات زیادی نیز در این راستا انجام شده است که چنان چه هزینه تحقیق و پژوهش از یک درصد عبور کند، اثر بخشی آن در تجاری سازی مشهود خواهد بود، این موضوع در مقالات مختلف بررسی و اثبات شده است و متاسفانه در ایران هیچ گاه ما به این شاخص دست پیدا نکرده ایم. تردیدی وجود ندارد که منشاء این معضل در کشور ما ناشی از نگاه مسئولان به حوزه پژوهش است، نگاهی که متاسفانه کاربردی نیست و امروز ما قبل از هرچیز باید این نگاه را اصلاح کنیم. در این صورت هیچ گاه اعتبارات پژوهشی قربانی این نگاه غیر علمی نخواهد شد.

اما مسئله صرفا به اینجا ختم نمی شود بلکه مهم ترین نکته تبعاتی است که به واسطه بی توجهی به اعتبارات پژوهشی گریبان گیر کشور خواهد شد به طوری که به گفته صاحب نظران؛ افت تولیدات علمی، از بین رفتن زیرساخت های آزمایشگاهی در دانشگاه ها، بی انگیزگی محققان و نخبگان کشور و در نهایت تضعیف جایگاه علمی کشور زنگ خطری است که در صورت ادامه روند کاهش بودجه پژوهش و عدم افزایش سهم پژوهش در تولید ناخالص داخلی؛ در کشور به صدا در خواهد آمد و طبیعی است که با این وضعیت نمی توانیم به اهداف ترسیم شده در اسناد بالادستی نظام در حوزه علم و فناوری دست پیدا کنیم مگر آن که از هم اکنون راهکارها و تصمیمات موثر و کارآمدی در این زمینه اتخاذ شود تا بتوانیم عقب ماندگی کنونی را جبران کنیم.

به هر حال با توجه به وضع موجود و وضعیت بودجه تخصیص یافته به پژوهش در کشور و همچنین با در نظر گرفتن این نکته که تا رسیدن به وضع مطلوب و تحقق سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری مبنی بر افزایش اعتبارات پژوهشی به ۴ درصد تولید ناخالص داخلی تا چشم انداز ۱۴۰۴، تنها ۹ سال زمان در اختیار داریم باید از هم اینک راه حل های مشخص و قانونی کارآمدی در قوانین بودجه و برنامه های توسعه ای به ویژه برنامه ششم توسعه برای اجرایی شدن این سیاست ها در بخش پژوهش طراحی کنیم.

جدول

شماره ۶۵۶۲

طراح جدول: امید موسوی

افقی

۱- بزرگترین ایالت آمریکا- از اوراق بهادار- قلم- قوس
۲- از اجزای قدیمی واحد پول بریتانیا- تابناک- پرتاب کردن- ابزار بنایی ۳- بزرگ- موش خرما- شهری در خراسان جنوبی- از انواع پخت برنج ۴- خالق ایلیاد- سفینه فضایی- راز- واحد سطح ۵- پسوند شباهت- خشت پخته- رشته- شکاف- محصول آب و آرد ۶- رویه- مرد بی زن- باقی- ننگ- دکان کوچک ۷- رعشه- زنبیل- شهری در ایتالیا- گوسفند ماده- آب عرب ۸- از حروف الفبای بیگانه- نویسنده فرانسوی برنده جایزه نوبل- از ظروف آشپزخانه- افراد مورد اعتماد ۹- نی باریک- پیر- سوسن کوهی- جزیره ای در خلیج فارس ۱۰- پادشاهان- عقیده- مضمون- کشوری در اروپا ۱۱- از توابع قزوین- مجلس بزرگان- ترشی بادمجان- گیاهی زینتی که به آن مریم گلی هم می گویند

عمودی

۱- سرشک- شناسنامه- شهری در مازندران ۲- معروف به شب آرزوها ۳- شعله آتش- سدی در خوزستان- لجن ۴- هنرهفتم- بخار دهان- منقار پرنده ۵- بخیه درشت- امیدواری- فلز رسانا ۶- حرف شرط- نخ تابیده- رود مرزی ۷- شوربا- تنگه ای که اقیانوس اطلس و آرام را به یکدیگر متصل می سازد ۸- کسی که اجناس دست دوم خرید و فروش می کند- اکسیر ۹- در اصطلاح علم ژنتیک خصوصیات قابل مشاهده یک ارگانیسم- رود آرام ۱۰- خط کش مهندسی- زبان- آبسه ۱۱- پیرایش درخت- شکل و قیافه- نرخ بازاری ۱۲- تکرار حرف- دستگاه تعمیر لاستیک خودرو ۱۳- کاری خارق العاده که توسط اولیا و صالحان انجام می شود- بالاپوش بلند مردانه ۱۴- زمین بایر- آخرین نازی ۱۵- مرزبان- سقف دهان- دم ۱۶- آخرین توان- تزویر- علامت مفعولی ۱۷- اندک- چهره- از روستاهای گردشگری خراسان رضوی ۱۸- قومی باستانی و آریایی نژاد- باب روز- یک میلیارد یم ۱۹- از باشگاه های فوتبال فرانسه ۲۰- بازداشتن- آزاد- شرمنده

حل جدول شماره ۶۵۶۱

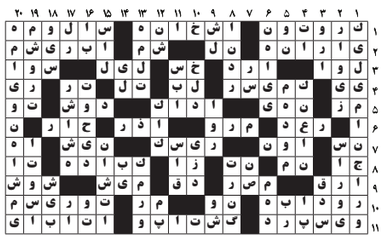

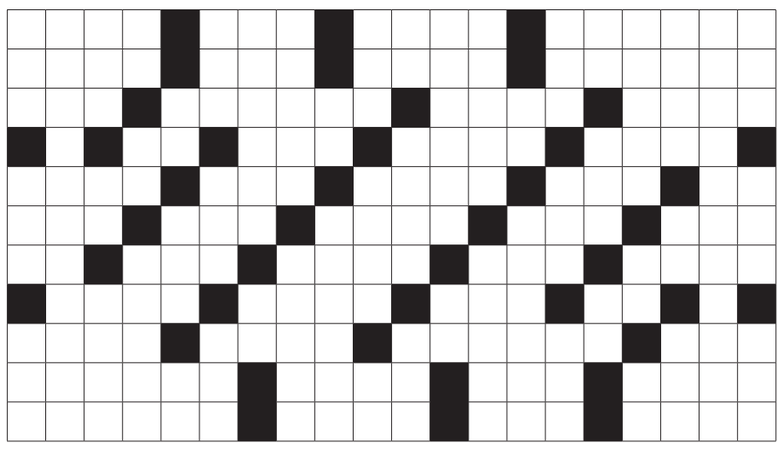

آمادگی آزمون نظام مهندسی
کیمیا
۹۵۰۴۳۵۸۱/ف
۳۶۰۱۱۵۵۵

۱۴ سال سابقه
mci
کلاس های زبان انگلیسی و فرانسه
کلاس های تقویت مکالمه تک جلسه ای
ساختمان مجزا برای کودکان و بزرگسالان
دوره های آمادگی IELTS
۹۵۰۲۵۵۲۰/ف
telegram.me/mci_institute | www.mehrsa@ad.com | instagram:mci_institute

مؤسسه زبان های خارجی حافظ
Language Institute
ثبت نام ترم تابستان ۹۵
جدید
انگلیسی، آلمانی، فرانسه، اسپانیولی، ایتالیایی، روسی، ترکی
کلاسهای آمادگی آزمونهای بین المللی
TOEFL,IELTS, MSRT,GRE
فرانسه و آلمانی (گروه کلان)- کارگاه ترجمه- خودنویسی، فیلم- Panel
کلاسهای تربیت مدرس T.T.C
ثبت نام از یکم لغایت ۳۱ خرداد
خواهران: ۹۳ و ۳۸۴۲۲۲۹۱ برادران: ۹۹- ۳۸۴۲۲۱۹۸
مرکز زبان های غیر انگلیسی: ۳۸- ۳۸۴۴۳۰۳۷
WWW.Hafez-li.ir
۹۵۰۴۱۸۷۱/ف

کالج زبان ماهان
مرکز مجاز برگزاری آزمون های اصلی IELTS
۹۴۳۶۴۱۲۴/ب
ثبت نام در: www.ielts.org | www.mahanielts.com
مشاهده مجوز در: www.sanjesh.org
هاشمیه ۱۸ - نبش صارمی ۱۹
۰۵۱ - ۳۸۸۱ ۲۶۴۰

کیمیا
دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد
دوره های تخصصی کوتاه مدت آموزش عالی آزاد
داخلی در معماری
تخصص ماست...
طراحی دکوراسیون داخلی
پذیرش از کلیه دارندگان دیپلم
۳۶۰۱۱۵۵۵
۹۵۰۴۳۶۶۱/ف

دبیرستان های غیر انتفاعی دوره اول و دوم دخترانه و پسرانه سما
(وابسته به دانشگاه آزاد اسلامی مشهد)
با بیش از ۲۰ سال تجربه درخشان آموزشی ، از دانش آموزان ممتاز علمی ، به صورت محدود ثبت نام می کنند.
آزمون ورودی : پنج شنبه ۱۰ تیر ۹۵
دبیرستان های دوره اول :
دبیرستان دوره اول پسرانه سما(۱) : بلوار سازمان آب ، خیابان شهید صادقی ۷ تلفن : ۳۷۲۷۶۱۷۱
دبیرستان دوره اول پسرانه سما(۳) : قاسم آباد ، خیابان استادیوسفی ، بین ۲۵ و ۲۷ تلفن : ۳۶۶۳۱۰۱۲
دبیرستان دوره اول دخترانه سما(۴) : قاسم آباد ، بلوار ادیب ، نبش خیابان استادیوسفی تلفن : ۳۶۶۱۴۵۸۷
دبیرستان دوره اول دخترانه سما(۶) : وکیل آباد ۵۹ (معلم ۶۶) ، خیابان شریف ۳ تلفن : ۳۸۶۸۶۱۶۱
دبیرستان های دوره دوم :
دبیرستان دوره دوم پسرانه سما(۱) : بلوار سازمان آب ، خیابان شهید صادقی ۷ تلفن : ۳۷۱۳۴۳۱۰
دبیرستان دوره دوم پسرانه سما(۳) : قاسم آباد ، خیابان استادیوسفی ، بین ۲۵ و ۲۷ تلفن : ۳۶۶۳۱۰۱۱
دبیرستان دوره دوم دخترانه سما(۴) : قاسم آباد ، بلوار ادیب ، نبش ادیب ۲۱ تلفن : ۳۶۶۱۴۹۹۵
دبیرستان دوره دوم دخترانه سما(۶) : وکیل آباد ۵۹ (معلم ۶۶) ، خیابان شریف ۳ تلفن : ۳۸۹۰۰۰۹۰
۹۵۰۶۷۲۸۶/ف
برای ثبت نام در مدارس ابتدایی و همچنین کسب اطلاعات بیشتر به سایت روابط عمومی سما prsama.ir مراجعه و یا در ساعت اداری با شماره تلفن ۳۶۶۱۷۹۳۰ تماس حاصل فرمایید.
روابط عمومی مرکز آموزشی و فرهنگی سما مشهد

انگلیسی بهراد ۳۸۴۱۲۲۶۲ ۳۸۴۱۰۶۹۸
فقط ۱ ترم به آموزش ما اعتماد کنید
۹۵۰۴۶۴۳۰/م

مدیریت شهربازی سرزمین خورشید
در نظر دارد طراحی و اجرای نمای ورودی مجموعه را از طریق مناقصه به شرکت های واجد شرایط واگذار نماید
زمان حضور و تماس
از ساعت ۱۸ الی ۲۰
۰۹۱۵۷۷۰۱۳۷۱-۳۷۵۲۸۷۰۴
۹۵۰۶۹۱۷۰/ف

کانون شطرنج ایران
زیر نظر استاد پیرملکی
افزایش دقت
تمرکز
کودکان نوجوانان
۹۵۰۴۹۷۴۵/ب
شعبه هفت تیر: (بین ۷ تیر ۱۷ و ۱۹) ۳۸۹۲۸۵۳۱- ۳۸۹۲۸۵۳۰
شعبه ستایاد: (روبروی ستایاد ۳۷) ۳۸۴۸۰۵۷۰ (۴ خط)

جناب آقای دکتر
احسان فیروزفر
کسب مقام اول در حوزه خدمات اولین همایش کارآفرینان برتر دانشگاه های خراسان رضوی که ثمره تلاش های ۱۰ ساله جنابعالی در برگزاری دوره های کسب و کار MBA , DBA می باشد را صمیمانه تبریک عرض نموده و برای شما آرزوی موفقیت و توفیق روزافزون را خواستاریم.
مدیران و کارشناسان دپارتمان MBA , DBA موسسه آموزش عالی آزاد امین
۹۵۰۶۵۳۶۶/ب

حافظ
HAFEZ SAFE BOX
صندوق نسوز
سازنده:
صندوق های طلافروشی
ویترینی، آسانسوری
بانکی، درب خزانه
ضد سرقت در ابعاد مختلف
اداری و خانگی
۰۹۱۵۳۰۳۹۴۹۲ - ۳۶۹۰۵۳۵۳
۹۵۰۴۷۸۸۱/ف

آزمون ورودی مدارس مبتکران
دبستان پسرانه تخصصی ششم ۲۲ خرداد ۳۶۰۳۷۰۳۴
دبستان دخترانه ۲۳ خرداد ۳۶۰۵۳۹۰۵
دبیرستان دخترانه دوره اول ۲۰ خرداد ۳۸۶۶۴۱۲۴
دبیرستان دخترانه دوره دوم ۱۹ خرداد ۳۸۶۷۲۳۶۳
۹۵۰۶۶۷۱۷/د

زبانکده ZABANCADE
برگزاری آزمون ماک Tömer-DAF-TEF
کلاسهای زبان آلمانی • فرانسه • ترکی استانبولی • عربی
www.zabancade.com تلفن: ۳۶۶-۲-۸۸۸-۳
۹۵۰۲۵۳۴۸/ل

کیمیا آمادگی آزمون کارشناسی ارشد
مهندسی عمران | دکتر صافیان: تحلیل و مقاومت . فولادوتن / مهندس جوادی: سیالات و هیدرولیک / مهندس ملکیان: خاک و پی / مهندس جعفری: زلزله ای و بتنی
عمل ۳ بار ۱۱ ۱۱۹
۹۵۰۲۲۶۵۲/ف
۳۶۰۱۱۵۵۵